ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ

Παραμελεῖται τὸ "Αγιον "Ορος

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΣΣΩΡΕΥΟΝΤΑΙ

ΘΕΣΝΙΚΗ. (Ἰδ. Ὑπ.). Τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸ πρεσβυγενὲς τῆς ὀρθοδοξίας ἀλλὰ καὶ τῆς ὀθωμανικῆς ἐγκαταλείφθηκε ἀπὸ τὸ κράτος, σὲ μιὰ περίοδο ἀκμῆς τοῦ ἔθνους καὶ στὴν ἀκμὴ ποὺ ἔχει ἀρχίσει μιὰ φορὰ γιὰ τὸν μεγάλο αὐτὸ φορέα τῆς χριστιανοσύνης, ὅπου ὑπηρετεῖται ἐδῶ καὶ 1.000 χρόνια τώρα, τὸ Βυζάντιο μὲ τὴν ἱστορία του καὶ τὶς μεγάλες πνευματικὲς καὶ πολιτισμικὲς κατακτήσεις.

Μεγάλη πίκρια καὶ ἀπογοήτευση διακατέχει ὄχι μόνο τοὺς ἱερεῖς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀσχολουμένους περὶ αὐτοῦ, γιὰ τὴν ἀδιαφορία μὲ τὴν ὁποία οἱ «ἁρμόδιοι» ἀντιμετωπίζουν τὰ προβλήματα τοῦ Ἀθῶ, ποὺ τόσο ὑπόφερε κατὰ τὴν διάρκεια, τῆς Τουρκοκρατίας, γιατὶ δὲν ὑπέκυψε στὶς πιέσεις τῶν ἡγετῶν τῆς χώρας παρέμεινε τὸ μόνο ἐλεύθερο δημοκρατικὸ κομμάτι τῆς χώρας στὴν περίοδο αὐτή.

Σὰν τίμημα τῆς στάσεώς αὐτῆς ὁ Ἄθως εἰσπράττει σήμερα τὴν ἀδιαφορία «ὡρισμένων ὑψηλὰ ἱσταμένων τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας, οἱ ὁποῖοι ἔδειξαν ταυτόχρονα ἀφορμὴ στὴν ἀποφόρτιση δυσμενῶν σχολίων γιὰ στὴν δυσφήμιση τῆς χώρας τους, ὅτι δήθεν δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ διαφυλάξη ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχει σήμερα νὰ ἐπιδείξη παγκόσμια ἡ χριστιανοσύνη καὶ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος.

ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ἡ ΙΕΡΑ κοινότητα τῆς Ἄθω κάνει μιὰ προσπάθειά της γιὰ νὰ ἀποτρέψη τὸ Ἅγιο Ὄρος, γιὰ πρώτη φορὰ ἴσως στὴν χιλιετῆ ἱστορία του μίλησε σὲ σκληρὸ ὕφος καὶ μὲ ἔντονη διαμαρτυρία πρὸς τὴν ἡγεσία τοῦ ἔθνους καὶ ἀπαριθμεῖ τὴν πλήρη ἐγκατάλειψή του καὶ ταυτόχρονα ἀποδίδει αὐστηρὴ προειδοποίηση ὅτι θὰ προβῆ σὲ δημόσιες καταγγελίες ἂν δὲν ληφθοῦν συντόμως μέτρα.

Στὸ ἔγγραφό της ἡ ἱερὰ κοινότης τοῦ Ἄθω, πρὸς τοὺς προέδρους τῆς δημοκρατίας τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς βουλῆς κ.κ. Γ. Τσάτσο, Κ. Καραμανλῆ καὶ Ι. Παπακωνσταντίνου, ποὺ τὸ κοινοποιεῖ, στοὺς ἁρμοδίους ὑπουργούς, τονίζει τὰ ἑξῆς:

«Μετὰ πολλῆς τῆς λύπης ἡ Ἱερὰ κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐνημεροῦται γραπτῶς τὴν ἀναγραφὴν ἐν τῷ νέῳ κρατικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ποσοῦ τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων (6.000.000) δραχμ. ἔναντι τῆς ἐτησίως ἀποδιδομένης ὀφειλῆς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους διὰ τὴν ἐξ ὀκτὼ διηνεκεῖς μίσθωσιν ἀγιορειτικῶν μετοχίων ἐκτὸς Ἁγίου Ὄρους ἐκτάσεως ἑνὸς ἑκατομμυρίου καλλιεργησίμου γῆς ὑπὲρ τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας προσφύγων.

»Καὶ τοῦτο, διότι, ἐνῶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ συνεμερίσθησαν τὰς δυσκόλους ἐθνικὰς περιστάσεις καὶ ἔκουσαι — ἄκουσαι ἀπεδέχθησαν τὸν ἀρχικὸν καὶ πρὸ τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου καθορισμὸν τοῦ ἀποδοτέου ποσοῦ εἰς δέκα πέντε ἑκατομμύρια (15.000.000) δρχ., τὸ ἑλληνικὸν κράτος ἀπὸ τῆς κατοχῆς καὶ ἐφεξῆς διὰ συνεχῶν περικοπῶν ἀντὶ τῶν δικαίων αὐξητικῶν ἀναπροσαρμογῶν ἔφθασεν εἰς τὸν ὡς ἄνω περιορισμὸν τῶν ἐτησίων μισθωμάτων, ἤτοι εἰς ἑξακοσιαπλασίαν ἐτησίαν, μίσθωσιν ἑκάστου στρέμματος πρὸς ἕξ (6) σημερινὰς δραχμάς. Ἐὰν, λεληθότως ὑπ' ὄψει ὅτι ἤδη κατεστήθησαν ὑπὸ τῶν περιοίκων αἱ κατὰ τὴν ἐκμίσθωσιν ἀπελλιέργητοι καὶ μὴ ἐκμισθωθεῖσαι ἐκτάσεις καλλιεργούμεναι καὶ ὑπολογιζόμενοι εἰς 3—4 ἑκατομμύρια στρέμματα, τὸ ὑπὸ ἀποδιδόμενον ποσὸν ἀντιστοιχεῖ εἰς ἐτησίαν μίσθωσιν μόλις 2—1½ δραχμ. κατὰ στρέμμα.

»Παρὰ ταῦτα δὲ ἡ ἱερὰ κοινότης τῆς συμμεριζομένη ἐξακολουθητικῶς δυσκόλους ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς καὶ μετὰ ταῦτα περιστάσεις τοῦ ἔθνους, ἀντὶ τῆς καταγγελίας τῆς ἐν νεμένης σιωπῆς καὶ τῆς προσφυγῆς εἰς ἔσχατα μέσα, ἠρκέσθη εἰς ἁπλᾶς γραπτὰς διαμαρτυρίας καὶ παραστάσεις πρὸς τὰς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας ἀναμένουσα τὴν δικαίαν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς ἐν τοῖς ἐφεξῆς, μολονότι ἡ πτωχεία τῆς ἀναβολῆ ἔσχε καὶ ἔχει βαρυτάτας καὶ ἀνεπανόρθωτους συνέπειας εἰς τὴν καθόλου σύν-

Τὸ περίφημο «μαχαιράρι τοῦ θανάτου» στὴν Ἱερὴ Μονὴ Διονυσίου. Μία προφητικὴ εἰκόνα πυρηνικῆς ἐκρήξεως

τήρησιν τῶν αἰωνοβίων ἀγιορειτικῶν μονῶν καὶ τῶν μοναδικῆς καὶ ἀνεκτιμήτου ἀξίας ἐθνικοῦ θησαυροῦ αὐτῶν κειμηλίων καὶ θησαυρῶν αὐτῶν.

»Ἀλλ' ἡ συνεχιζομένη περικοπὴ τῆς κρατικῆς ὀφειλῆς μέχρις ἐκμηδενισμοῦ αὐτῆς ἀναγκάζει ἡμᾶς, ὄχι πλέον εἰς ἁπλᾶς διαμαρτυρίας, καίτοι πλειστάκις ἐπαναληφθεῖσας, ἐξ ἐλπίδος ἀντιποκρίσεώς τινος, μολονότι ἐπιστοῦμεν τὴν συμφέροντα εἰς συνέχειαν τῆς πατροπαραδότου καὶ περιχαρεστοῦς ἁρμονικῆς συνεργασίας Ἁγίου Ὄρους καὶ ἑλληνικοῦ κράτους.

»Οὕτω, σὺν τῇ ἐντόνῳ καὶ ἐσχάτῃ ταύτῃ διαμαρτυρίᾳ ἡμῶν, ἐφ' ὅσον ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος δὲν τύχομεν θετικῆς ἀπαντήσεως ὑμῶν, θὰ ευρεθῶσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δημοσίας καταγγελίας διὰ τοῦ τύπου τῆς γινομένης ἡμῖν ἀδικίας, σὺν τῇ προσφυγῇ εἰς ἔνδικα μέσα, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν φιλοξενουμένων τοῖς πᾶσι καὶ μάλιστα τοῖς ἀλλοδαποῖς, ὑπερῶν τῶν ἱερῶν μονῶν. Τὸ τελευταῖον μὲ τοῦτο μέτρον τῆς διακοπῆς τῆς πατροπαραδότου ἁγιορειτικῆς φιλοξενίας, καίπερ τὰ μάλιστα λυποῦν ἡμᾶς, εἶναι ἀκριβῶς μέτρον ἀνάγκης τῶν ἱερῶν μονῶν, ἀδυνατουσῶν νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰ μεγάλα καὶ συνεχῶς αὐξανόμενα ἔξοδα φιλοξενίας ἀπορουμένων πλέον τῶν βασικῶν αὐτῶν πόρων, οἱ ὁποῖοι μέχρι τοῦ νῦν θαυμαστῶς ἐμεγαλούργησαν οὐ μόνον ὡς κέντρα θρησκευτικὰ, ἀλλὰ καὶ πολιτιστικὰ εἰς παγκόσμιον κλίμακα.

»Πρὸς τούτοις, ἀναμένοντες τὴν ἐκ μέρους ὑμῶν κατανόησιν διατελοῦμεν μετ' ἰδιαζούσης τιμῆς καὶ εὐχῶν.

«Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει ἀντιπρόσωποι καὶ προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω»

ΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΟΠΩΣ γίνεται ἀμέσως κατανοητὸ οἱ σχέσεις μεταξὺ πολιτείας καὶ Ἄθω, τὴν περίοδο αὐτὴ εἶναι πολὺ τεταμένες καὶ βρίσκονται ἴσως στὸ χειρότερο σημεῖο κατὰ τὴν μακραίωνα ἱστορία. Ἡ ἔντονη διαμαρτυρία τῶν Ἁγιορειτῶν πρὸς τὴν ἡγεσία τοῦ ἔθνους ἔχει καὶ σὰ σκοπὸ νὰ ἐπισημάνη ὡρισμένους κινδύνους, τοὺς ὁποίους οἱ ἁρμόδιοι εἴτε ἀπὸ ἀδιαφορία δὲν τοὺς ἀντιλήφθηκαν εἴτε ἀπὸ ἀνικανότητα.

Πρωτοῦ, δμως ἀναφερθῆ τὸ πῶς ἔφθασε ἡ ἱερὰ κοινότης στὸ σημεῖο νὰ διαμαρτυρηθῆ τόσο ἔντονα πρὸς τὴν πολιτεία πρέπει νὰ ὑπογραμμισθῆ, ἐχει ἐκδηλωθῆ ἐπανειλημμένα, τὸ προσωπικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πρωθυπουργοῦ γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τοῦ Ἄθω, κυριώτερο τῶν ὁποίων εἶναι τὸ οἰκονομικόν. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Καραμανλῆς μετὰ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψή του πέρυσι τὸν Σεπτέμβριο στὶς ἐγκαταστάσεις, ἐνεκρίνε τὴν διάθεση 20.000.000 δραχμῶν γιὰ ἔργα ἀναστηλώσεως τῶν μονῶν, ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιο ὑπουργεῖο διατέθηκε πίστωση 50.000.000 δραχμῶν γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Δάφνης — Καρυῶν. Καὶ οἱ δυὸ πιστώσεις βρίσκονται «παγωμένες» ἡ μὲν πρώτη στὰ συρτάρια τοῦ ὑπουργείου πολιτισμοῦ καὶ ἐπιστημῶν, ἡ δὲ δεύτερα στὸ δημόσιο ταμεῖο, γιατὶ ἡ ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία δὲν ἐπιτρέπει μὲ «διάφορες προφάσεις» τὴν ἐκτέλεση τοῦ ἔργου. Ἀκόμη πρέπει νὰ ὑπογραμμισθῆ τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τοῦ προέδρου τῆς βουλῆς καὶ τῶν ὑπουργῶν βορείου Ἑλλάδος καὶ δημοσίων ἔργων καθὼς καὶ τῆς πολιτικῆς διοικήσεως τοῦ Ἄθω. Ὁ κ. Μάρτης ἐπανειλημμένα ἐπισκέφθηκε τὸ Ἅγιο Ὄρος καὶ τὶς περισσότερες μονὲς γιὰ νὰ ἐνημερωθῆ ἐπὶ τῶν προβλημάτων τους καὶ μὲ εἰδικὲς ἐκθέσεις ζήτησε τὴν λήψη ἐπειγόντων μέτρων. Παρὰ ταῦτα, δμως, οἱ ἁρμόδιοι οὔτε τὶς ἐντολὲς τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐξετέλεσαν ἀλλὰ οὔτε καὶ στὶς ἐκκλήσεις τῶν ὑπουργῶν συγκινήθηκαν.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΔΙΑΣΤΑΣΗ Ἁγίου Ὄρους καὶ πολιτείας δὲν εἶναι τωρινή. Ἄρχισε πρὶν ἀπὸ 12 χρόνια, ὅταν τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1965 μὲ ἀπόφαση τοῦ ὑπουργείου προεδρίας κυβερνήσεως ἀνεμίχθηκε στὰ τοῦ Ἄθω ἡ ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία, χωρὶς νὰ ἐρωτηθῆ τὸ ὑπουργεῖο ἐξωτερικῶν, ποὺ εἶναι ἡ μονὴ ἐποπτεύουσα ἀρχὴ τοῦ Ἄθω, καὶ τὸ μόνο ἁρμόδιο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἐθνικῆς καὶ κυβερνητικῆς πολιτικῆς στὸ Ἅγιο Ὄρος.

Ἔκτοτε σημειώθηκαν πολλὲς προστριβὲς μεταξὺ ἱερᾶς κοινότητος καὶ ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας γιατὶ ἡ δευτέρα ἐπεδίωξε νὰ θέση ὑπὸ τὸν πλήρη ἔλεγχό του τὸν Ἄθω, σαν νὰ ἐπροκειτο περὶ ἑνὸς συνήθους ἀρχαιολογικοῦ χώρου μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει ἔστω καὶ στοιχειώδεις συνταγματικὲς διατάξεις (ἄρθρον 105 τοῦ Συντάγματος), ποὺ ὁρίζει ὅτι:

«Τὸ Ἅγιο Ὄρος εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦτο προνομιακὸν καθεστὼς αὐτοδιοίκητον τμῆμα, τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους τοῦ ὁποίου ἡ κυριαρχία παραμένει ἀθικτος ἐπ' αὐτοῦ» καὶ ὅτι «αἱ ἐξουσίαι τοῦ κράτους ἀσκοῦνται διὰ διοικητοῦ του ὁποίου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου».

Ἡ ἱερὰ κοινότης καὶ ἡ πολιτικὴ διοίκηση ἀντέδρασαν ἀθεναρα στὴν προσπάθεια τῆς ἀφαιρέσεως ἁρμοδιοτήτων τους καὶ τὴν μεταβίβασή τους στὴν ἀρχαιολογικὴ ὑπηρεσία καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὸ ὑπουργεῖο πολιτισμοῦ, τὸ ὁποῖο τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1975 μὲ τὴν σύσταση μιᾶς ὁμάδος ἐργασίας θέλησε νὰ εἰσέλθη περισσότερο στὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους μὲ τὸ πρόσχημα τῆς δῆθεν λήψεως μέτρων πρὸς διαφύλαξη τῶν μνημείων καὶ θησαυρῶν τοῦ Ἄθω. Ἀφορμὴ στὴν σύσταση τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, στὴν ὁποία σημειωτέον, οἱ Ἁγιορεῖτες ἀρνήθηκαν νὰ μετάσχουν, ἦταν ἡ διάθεση τοῦ σχετικοῦ κονδυλίου γιὰ τὴν ἀναστήλωση τῶν μονῶν.

ΑΛΛΑ ἡ θέση τῆς ἱερᾶς κοινότητος ἔναντι τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ περιεχόμενο ἐγγράφου ποὺ ἀπέστειλε πρὸς τὴν πολιτικὴ διοίκηση τοῦ Ἄθω. Νὰ τί σημειώνει τὸ ἔγγραφο αὐτό:

«Διὰ προσφάτου ἐγγράφου ἡμῶν πρὸς τὸν ἐξοχώτατον πρωθυπουργὸν, κοινοποιουμένου καὶ πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἐξωτερικῶν καὶ ὑπουργὸν πολιτισμοῦ, πληροφορεῖται αὐτὸν, ἐν συνόψει καὶ πρὸς τὴν τύχην τῶν χωρηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ εἴκοσι ἑκατομμυρίων (20.000.000) δραχμῶν ὑπὲρ ἀναστηλωτικῶν ἔργων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅτι ἐτύχανε γνωστὴ εἰς ἡμᾶς ἡ ἐν λόγῳ ὁμάδος ἐκ πληροφοριῶν, ὡς καὶ ὁ τρόπος λειτουργίας καὶ αἱ δι' αὐτῆς. Ἐπίσης, ὅτι παρὰ τὴν διὰ τῆς τριμελοῦς ἁγιορειτικῆς ἐπιτροπῆς, μεταβάσης κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον εἰς Ἀθήνας, ἐκφρασθείσαν διάθεσιν συνεργασίας τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μετὰ τῆς ἐν λόγῳ ὁμάδος, καθ' ὃν τρόπον ἠθέλεν ρυθμισθῆ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἱερᾶς κοινότητος, καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως ἐκ μέρους τῶν κυβερνητικῶν παραγόντων, οὐδέποτε ἐλάβομεν τοιαύτην πρόκλησιν, ἂν καὶ αὕτη ἡ ὁμὰς συνήλθεν εἰς ἢ τρίς.

»Μετὰ ταῦτα καὶ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὑμετέρου ἐγγράφου, ἡ ἱερὰ κοινότης ἐξετάσασα καὶ ἀνασκοπήσασα τὸ ὅλον θέμα ἀπεφάνθη ὁμοφώνως, ὅτι ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ἁγιορειτικοῦ καθεστῶτος καὶ χώρου δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὴ ἡ ἐκπροσώπησις, δι' ἐπιτροπῆς τῆς ἱερᾶς κοινότητος. Ἐθεώρησεν δμως ὡς λυσιτελέστερον καὶ καθολικῶς ἐκφραστικώτερον τρόπον συνεργασίας, εἰς τὴν ἐν λόγῳ ὁμάδα διὰ τὴν προώθησιν καὶ λύσιν τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ποικίλων προβλημάτων τὴν μορφὴν, ὅπως ὑποβάλλωνται τῇ ἱερᾷ κοινότητι πρὸς μελέτην καὶ ἔγκρισιν αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ἁγιορειτικῶν θεμάτων τῆς ἐξονομασθείσης ὁμάδος. Ἄλλως, αὗται θὰ μένουν, ὅσον τὸ ἐφ' ἡμῖν ἀπραγματοποίητοι καὶ ἀνενέργητοι».

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΤΕΡΟΙ

ΑΛΛΑ οἱ λόγοι μὴ συμμετοχῆς τῶν Ἁγιορειτῶν στὴν ἐπιτροπὴ εἶναι οὐσιαστικώτεροι. Ἕνα κοινόβιο τοῦ Ἁγίου Ὄρους σὲ ἔγγραφό του σημειώνει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἐπειδὴ ἡ βραδυκίνητος, ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν, ἀνύπαρκτος δι' ἡμᾶς ἐπιτροπή, κατὰ τὸ πλεῖστον, πόρρω ἀπέχει, τοπικῶς καὶ τοοπικῶς τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τῶν προβλημάτων του, καὶ ἐπὶ πλέον μέλη τινὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης περισσότερον ἐπιδιώκουν δι' αὐτῆς νὰ ἐπιτύχουν ἀτομικὰ των ὀφέλη καὶ φιλοδοξίας παρὰ νὰ προωθήσουν τὰ παναγιορειτικὰ θέματα, τοι-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 7ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΟΡΤΗ

Οἱ εἰκονομαχίες καὶ ὁ θρίαμβος τῆς Ὀρθοδοξίας

Ὑπὸ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΛΙΒΙΕΡΗ

Τὰ πατερικὰ βιβλία ἀναφέρουν μίαν παράδοσιν σχετικὴν μὲ τὴν ζωὴν τοῦ Ἰσαύρου καὶ τὴν ἀφορμὴν τῶν Εἰκονομαχιῶν. Σύμφωνα μὲ αὐτήν, σὲ κάποιο χωριὸ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὴν Ἰσαυρίαν, ἕνα τοσπανόπουλον ἔκοιμᾶτο ἀμέριμνον εἰς τὸν ὄδενδρον κάμπον ἐνῷ ἔβοσκε τὸ μικρὸν ποίμνιόν του πιὸ πέρα. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἕνας ἀετὸς διέγραφε κύκλους ὑπεράνω τοῦ κοιμωμένου βοσκοῦ. Διερχόμενοι ἐκεῖθεν τρεῖς μάγοι Ἑβραῖοι ἐξύπνησαν τὸν βοσκὸν καὶ τοῦ ἀνήγγειλαν ὅτι θὰ γίνῃ αὐτοκράτωρ.

Ὁ νεαρὸς βοσκὸς ἐχάρη ὑπερβολικὰ στὸ ἄκουσμα τῆς μεγάλης αὐτῆς εἰδήσεως καὶ εἶπε στοὺς Ἑβραίους «ὅταν θὰ γίνω Αὐτοκράτωρ νὰ ἔλθετε στὰ ἀνάκτορα νὰ μοῦ ζητήσετε ὅ,τι χάρη θέλετε, διότι τώρα εἶμαι πτωχός. Λέγομαι Κόνων».

Οἱ Ἑβραῖοι ἔφυγον καὶ τὸ τσοπανόπουλο ἔμεινε ἐπὶ πολὺ σκεπτικόν, ὁραματιζόμενον τὴν δόξαν καὶ τὴν χλιδὴν τῶν βυζαντινῶν ἀνακτόρων. Μετὰ ἀπὸ ὀλίγο διάστημα ὁ γιγαντόσωμος καὶ γενναῖος Κόνων κατετάχθη εἰς τὸν βυζαντινὸν στρατὸν καὶ ἐπειδὴ ἐμάχετο ἀνδρείως οἱ στρατιῶται ἔλεγον «ὁ Ἰσαυρος πολεμᾶ ὡς λέων» καὶ σιγὰ—σιγὰ τὸ ὄνομά του ἐξεθάνωσε καὶ ἔμεινε γνωστὸς στὸ στράτευμα καὶ στὴν ἱστορίαν ὡς Λέων Ἴσαυρος. Ὁ Λέων χαρὶς στὴν γενναιότητά του καὶ στὸ στρατηγικὸ πνεῦμα του ἀνῆλθεν ὅλην τὴν στρατιωτικὴν ἱεραρχίαν καὶ στὸ τέλος ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ αὐτοκράτωρ. Τότε οἱ Ἑβραῖοι τὸν ἐπεσκέφθησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ τοῦ ἐζήτησαν ὡς χάριν νὰ ὑφαιρέση ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας τὰς ἁγίας Εἰκόνας.

Ὁ Λέων εἰς τὴν ἀρχὴν ἐδυσφόρησεν, ἐλυπήθη, ἀνελογίσθη τὸ χάσμα ποὺ θὰ ἔφερε στὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος ἡ μεταρρύθμισις αὐτή, ἀλλὰ ὑπέκυψε εἰς τὰς πιέσεις τῶν Ἑβραίων καὶ ὅταν αὐτοὶ ἔφυγον ἐκάλεσε τὸν Πατριάρχη Γερμανὸν καὶ τοῦ ἐξέθεσε τὰς ἀπόψεις του σχετικῶς μὲ τὴν λατρείαν τῶν ἁγίων Εἰκόνων μὲ ἐπιχείρημα τὴν νομοθεσίαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ὁ Πατριάρχης προσεπάθησε μὲ ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν νὰ ἀποτρέψη τὸν αὐτοκράτορα ἀπὸ τὴν κακόδοξον αὐτὴν γνώμην του, ἀλλὰ ὁ Ἴσαυρος ἦτο ἀνένδοτος. Τότε ὁ Πατριάρχης τοῦ εἶπε μὲ ἀπορία: «Κραταιὲ Αὔγουστε τὰ χαρτιὰ τῆς Ἐκκλησίας μας λέγουν ὅτι κάποιος Κόνων θὰ καταδιώξη τὰς ἁγίας εἰκόνας».

«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κόνων, ἀπάντησε ὁ Αὐτοκράτωρ. Τότε ὁ Πατριάρχης ἐρράπισε τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὸν ὀνόμασε αἱρετικὸν καὶ ἀντίχριστον.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤρχισεν ἀπηνὴς διωγμὸς ἐναντίον τῶν εἰκόνων διωγμὸς ὅστις ἐπὶ 120 χρόνια ἐδίχασε τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησία καὶ ἐχώρισε τοὺς ἀνθρώπους σὲ εἰκονομάχους καὶ εἰκονολάτρας, καθὼς ὀνομάσθησαν οἱ τιμῶντες τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἔτσι ἤρχισαν πάλιν μαρτυρικοὶ διωγμοὶ καὶ ἡ ἐποχὴ τῶν εἰκονομαχιῶν ἔδωσε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πλῆθος μαρτύρων.

Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν οἱ αὐτόδελφοι Θεόδωρος Στουδίτης καὶ ὁ ἀδελφός του Α. Θεοφάνης τὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων ἐστιγμάτισαν μὲ καμμένο σίδερο ποὺ εἶχε γράμματα ποὺ ἔλεγον τὴν ἀφορμὴ τοῦ στιγματισμοῦ των. Διὰ τοῦτο καὶ ὀνομάσθηκαν «γραπτοί» διότι τὸ πρόσωπό των, ἦτο γεμᾶτο γράμματα μὲ πυρωμένο σίδηρο. Τὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας ἀναφέρει τὰς θλίψεις τοῦς διωγμοὺς καὶ τὰ μαρτύρια τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων τῆς Ἐκκλησίας οἱ ὁποῖοι «ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις» ἐκόμιζον ὡς μόνον θησαυρὸν τὰς ἁγίας εἰκόνας διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὁποίων ἐγκατέλειπον οἰκογένειαι, ἀνέσεις, καὶ ὑδιώματα. Καὶ ἦτο ὁ ἀγὼν πάνδημος. Ἐπίσκοποι, ἱερεῖς, μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ ἄνθρωποι πάσης κοινωνικῆς τάξεως, ἠγωνίσθησαν «ἕως αἵματος» διὰ νὰ σώσουν τὰ σεβάσματα τῶν προγόνων μας ἀπὸ τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ἀφανισμόν. Τὴν ἐποχὴν τῶν εἰκονομαχιῶν ἀπεγυμνώθη ἀπὸ τὰς σεπτὰς εἰκόνας του καὶ ὁ Ναὸς τῆς Παναγίας τῆς Βλαχέρνας ποὺ ἐθεωροῦντο ὡς ἀριστουργήματα τέχνης. Οἱ τοιχογραφίες ἐχρίσθησαν καὶ στὴν θέση των ἐζωγράφισαν δένδρα, πουλιὰ καὶ ἄνθη. Οἱ εἰκονομάχοι αὐτοκράτορες καὶ οἱ ἄνθρωποί των εἶχον ἐξαπολύσει πρακτορας εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν οἱ ὁποῖοι συνεργαζόμενοι μὲ τοὺς κατὰ τόπους καταδότας ἀνεκάλυπτον ὅσους ἐκ τῶν πιστῶν εἶχον εἰκόνας θαυματουργικὰς καὶ ἂν δὲν τὰς παρέδιδον τοὺς ὑπέβαλλον σὲ βασανιστήρια καὶ τοὺς κατακρεουργοῦσαν. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῶν εἰκονομαχιῶν ἔφθασε θαυματουργικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσης εἰς τὰ ἀπρόσιτα ὄρη τῆς Εὐρυτανίας καθὼς καὶ ἡ Παναγία ἡ Πορταϊτισσα εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, καὶ βραδύτερον ἡ Παναγία ἡ Τρισχερούσα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Δὲν ἔφθασαν ὅμως μόνον οἱ θαυματουργικὲς καὶ σεπτὲς αὐτὲς εἰκόνες ἀλλὰ καὶ οἱ αἱματηροὶ ἀγῶνες τῶν πιστῶν ἐκείνων τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς κληρικῶν μοναχῶν, λαϊκῶν καὶ βασιλέων ἀκόμη. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Αὐτοκράτειρα Θεοδώρα κρυφὰ ἐλατρευε τὰς ἁγίας εἰκόνας μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ εἰκονομάχου συζύγου της Θεοφίλου. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀγωνιστὰ συνετέλεσαν ὥστε νὰ ἐπικρατήση ἡ ὀρθόδοξος πίστις ἡ προσκύνησις τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ ἡ Ἐκκλησία μας νὰ λαμπρύνεται μὲ τὸν στολισμὸν τῶν εἰκόνων της καὶ ἡ χριστιανικὴ οἰκογένεια νὰ διατηρεῖ ὡς θησαυρὸν πολύτιμον τὸ πατροπαράδοτον εἰκονοστάσιον, μὲ τὴν ἀκοίμητον κανδήλα καὶ μὲ τὸ θυμίαμα ποὺ προσφέρει πρωὶ καὶ δεῖλι, ἡ χριστιανικὴ οἰκοδεσποινα εἰς τὸν Κύριον τῶν δυνάμεων.

Καὶ ἡ ἐποχή μας ἔχει ἀναμφιβόλως τοὺς εἰκονομάχους της, τοὺς εἰδωλολάτρας, τοὺς ἀθέους καὶ ἄλλους αἱρετικούς. Ὑπεράνω ὅμως ὅλων αὐτῶν δεσπόζει ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ, διότι ἡ θρησκεία του εἶναι θρησκεία τοῦ συναισθήματος καὶ τοῦ ἱεροῦ λυρισμοῦ καὶ ὁ χριστιανικὸς κόσμος τῶν ὀπαδῶν του δι' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ ζῆ καὶ κινεῖται μὲ τὰς μνήμας τῶν ἁγίων του, τὰς Δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ μὲ προσκυνηματικὰς ἐκδρομὰς ὁπου τιμᾶται καὶ δοξάζεται ἡ θεομήτωρ καὶ μὲ τὰς χιλιάδας τῶν ἀφιερωμάτων ποὺ προσφέρει ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια ὡς τάματα εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας. Καὶ ἡ μία ἐποχὴ διαδέχεται τὴν ἄλλην μὲ ἕνα ἰδιάζον θρησκευτικὸ ἄρωμα ποὺ γνωρίζεται μόλις πλησιάζουν οἱ κατὰ καιροὺς ἅγιες ἡμέρες. Ἡ θρησκεία μας εἶναι ἡ μεγάλη ἡ ὑψηλὴ καὶ ἁγία κληρονομιὰ ποὺ μᾶς ἄφησαν οἱ εὐσεβεῖς πρόγονοί μας, θεμελιωμένη μὲ αἷμα καὶ δάκρυα, εἶναι ἡ οἰκία ἐπὶ τῆς πέτρας θεμελιώμενη καὶ μολονότι κατέθηκαν «ὁρμητικοὶ οἱ ποταμοὶ τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος» καὶ ἔπνευσαν βίαιοι καὶ σφοδροὶ οἱ ἄνεμοι τῶν αἱρέσεων δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν κλονίσουν καὶ «πύλαι ἅδου οὐ κατισχύσουσι αὐτῆς». Ὁ αἰώνιος καὶ